

ادبیات سال سوم

- درس ۱: ما همچنان ... - افلاک ...
- درس ۲: رزم رستم و اسفندیار
- درس ۳: کمال‌الملک - آورده‌اند که ...
- درس ۴: گاو
- درس ۵: گل‌دسته‌ها و فلک - آورده‌اند که ...
- درس ۶: درآمدی بر نقد و تحلیل آثار بزرگ ادبی - قاضی بُست
- درس ۷: بیبقی و هنر نویسندگی او - آورده‌اند که ... - وقت سحر
- درس ۸: خون خورشید - بانگ جرس
- درس ۹: تپه‌ی برهانی - باغ نگاه - آورده‌اند که ... - روز وداع یاران
- درس ۱۰: ترانه‌ی من - سه پرسش
- درس ۱۱: چشم به راه - آورده‌اند که ...
- درس ۱۲: امید دیدار - آفتابِ وفا
- درس ۱۳: پروانه‌ی بی‌پروا - سخن تازه - شراب روحانی
- درس ۱۴: کبوتر طوقدار - از ماست که بر ماست
- درس ۱۵: نوروز - زاغ و کبک - آورده‌اند که ...
- درس ۱۶: هجرت - آفتاب پنهانی - قرآن مصوّر
- درس ۱۷: نیاز روحانی - چند رباعی - آورده‌اند که ...
- درس ۱۸: بخوان
- درس ۱۹: بوی جوی مولیان - آورده‌اند که ... - ملک سلیمان
- درس ۲۰: اقلیم عشق
- درس ۲۱: موسی و شبان
- درس ۲۲: شب‌نم عشق

ما همچنان ... - افلاک ...

مشاوره درسی

گلستان سعدی با نثری آهنگین، گوش‌نواز، زیبا و روان که از ویژگی‌های نثر مستجع و فنی است سال‌هاست با ذهن و زبان ما پیوند دارد. سعدی در بخش دیباچه که از بهترین نمونه‌های تحمیدیه است در ابتدا بر طبق اسلوب تحمیدیه نویسی گفتار خود را با حمد الهی و توصیف عظمت کبریایی آغاز کرده و سپس به بیان عجز و نیاز خویش و طلب رحمت و مغفرت از خداوند می‌پردازد. در انتها نیز تجربه‌ی مکاشفه‌ی عرفانی خود را بیان کرده است که چگونه وقتی به درخت گل (معارف الهی) رسیده بوی گل (جمال معشوق) چنان او را مست کرده که دامنش از دست برفت (اختیار خویشتن را از دست داد!) و پس از تمام این‌ها باز این نکته را یادآوری می‌کند که هنوز نتوانسته خداوند را آن‌چنان که شایسته‌ی اوست وصف کند: ما هم چنان در اول وصف تو مانده‌ایم.

افلاک حریم بارگاہت

جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی از شاعران اواخر سده‌ی ششم است. یکی از بهترین سروده‌های او ترکیب‌بندی مشهور در نعت و ستایش پیامبر بزرگوار اسلام (ص) است. او در این شعر با استفاده از آرایه‌های جان‌بخشی کنایه و اغراق، شأن و منزلت والای پیامبر اسلام (ص) را بازگو می‌کند چندان که ماه آسمان را مهره‌ی گردن اسب پیامبر می‌شمارد و آسمان بلند را خاک پای آن حضرت.

معنی و مفهوم نظم و نثر

تعداد تکرار	سال	شهر / مدرسه	سؤال
۳ بار	۹۲	قائم‌شهر، نیایش	۱. «بازش بخواند باز اعراض کند»
۲۴ بار	۹۳	اردبیل، فرزاتگان	۲. «ایزد که رقیب جان خرد کرد / نام تو ردیف نام خود کرد»
۳۳ بار	۹۳	بیرجند، شهید بهشتی	۳. «برده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد»
۳۲ بار	۹۳	زاهدان، فرزاتگان ۲	۴. «عصاره‌ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته»
۱۹ بار	۹۳	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۵. «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»
۱۳ بار	۹۳	قم شهید قدوسی	۶. «گر کسی وصف او ز من پرسد / بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز»
۲۵ بار	۹۳	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۷. «یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده»
۵ بار	۹۳	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۸. «چه غم دیوار آمت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان»
۷ بار	۹۲	تهران، شاهد	۹. «عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که ما عبدناک حق عبادتک»
۲۰ بار	۹۳	سبزوار، فرزاتگان	۱۰. «هم عقل دویده در رکابت / هم شرع خزیده در پناهت»
۱۸ بار	۹۳	شیراز، تیزهوشان	۱۱. «ای از بر سدره شاهراحت / وی قبه‌ی عرش تکیه گاهت»
۱۵ بار	۹۲	گلپایگان، حنان	۱۲. «مه طاسک گردن سمندت / شب طره‌ی پرچم سیاهت»
۲ بار	۹۲	دهران، شهید مدرس	۱۳. «دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»
۷ بار	۹۳	زاهدان، فرزاتگان ۲	۱۴. «چرخ ارچه رفیع، خاک پایت / عقل ارچه بزرگ، طفل راهت»
۲۳ بار	۹۳	سنندج، فرزاتگان	۱۵. «هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است و چون برمی‌آید مفرح ذات»
۹ بار	۹۳	بیرجند، هدایت	۱۶. «عاشقان کشتگان معشوق‌اند / برنیاید ز کشتگان آواز»
۲۴ بار	۹۳	بیرجند، شهید بهشتی	۱۷. «ای طاق نهم رواق بالا / بشکسته ز گوشه‌ی کلاهت»
۵ بار	۹۱	تهران، تهذیب	۱۸. «جبریل مقیم آستانت / افلاک حریم بارگاہت»
۱۰ بار	۹۳	شهر بابک، فرزاتگان	۱۹. «هرگه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد ایزد تعالی در او نظر نکنند»

۱۴ بار	کرج، شهید سلطانی ۴	۹۳	«اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده»	۲۰.
۱۷ بار	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۹۳	«درختان را به خلعت نوروژی قبای سبز ورق در بر گرفته»	۲۱.
۱۸ بار	کرمان، فرزاتگان ناحیه ۱	۹۳	«منتّ خدای را عزّوجلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت»	۲۲.
۹ بار	مشهد، قائم	۹۲	«به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه‌ی اصحاب را.»	۲۳.
۱۰ بار	قم، شهید قدوسی	۹۳	«واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حقّ معرفتک»	۲۴.
۹ بار	اصفهان، شهید ازهای	۹۲	«در خبر است از سرور کاینات و مفخر موجودات و صفوت آدمیان»	۲۵.
۷ بار	نجف‌آباد، فرزاتگان امین	۹۳	«این مدّعیان در طلبش بی‌خبران‌اند / کان را که خبر شد، خبری باز نیامد»	۲۶.
۳ بار	اردبیل، غیر انتفاعی بهاران	۹۲	«اعملوا آل داود شکراً و قلیل من عبادی الشکور»	۲۷.
۵ بار	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۹۳	«بلغ العلی بکماله، کشف الدّجی بجماله / حسنت جمیع خصاله، صلّوا علیه و آله»	۲۸.
۲ بار	اردبیل، فرزاتگان	۹۲	«بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد»	۲۹.

معنی لغات

تعداد تکرار	شهر / مدرسه	سال	معنی لغات	شماره
۱۲ بار	نجف‌آباد، فرزاتگان	۹۳	در مصراع «قسیم قسیم نسیم و نسیم» معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	۳۰.
۷ بار	نجف‌آباد، شهید سالدورگر	۹۲	«جبریل مقیم آستانت»	۳۱.
۱۴ بار	قوجان، فرزاتگان	۹۳	«بنده همان به که ز تقصیر خویش»	۳۲.
۱۹ بار	تهران، فرزاتگان	۹۳	«رحمت عالمیان و صفوت آدمیان»	۳۳.
۲۳ بار	مرند، علامه جعفری	۹۳	«بازش بخواند، باز اعراض کند»	۳۴.
۲۵ بار	ملایر، فرزاتگان	۹۳	«تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته»	۳۵.
۶ بار	تهران، بهارستان	۹۱	«مه طاسک گردن سمندت / شب طره‌ی پرچم سیاهت»	۳۶.
۴ بار	شاهین‌شهر، آمنه	۹۱	«وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد»	۳۷.
۱۵ بار	شهر بابک، فرزاتگان	۹۳	در خبر است از صفوت آدمیان / در خبر است از سرور کاینات / در خبر است از مفخر موجودات»	۳۸.
۱۰ بار	اردبیل، فرزاتگان	۹۳	«عصاره‌ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده. ای طاق نهم رواق بالا»	۳۹.
۴ بار	نهاوند، فاطمیه	۹۲	«چون بر می‌آید مفرّح ذات است»	۴۰.
۹ بار	قزوین، شهید بابایی	۹۳	«ای از بر سدره شاهرهت»	۴۱.
۷ بار	نجف‌آباد، فرزاتگان	۹۳	«یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود»	۴۲.
۱۷ بار	بم، تیزهوشان	۹۳	«وی قبه عرش تکیه‌گاهت»	۴۳.
۲ بار	تهران، سلیم	۹۲	«به شکر اندرش مزید نعمت»	۴۴.
۱۷ بار	اسلامشهر، شهید زمانی	۹۳	«دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد»	۴۵.
۹ بار	بجنورد، فرزاتگان	۹۳	«عاکفان کعبه‌ی جلالش معترف»	۴۶.
۶ بار	قائم‌شهر، نیایش	۹۲	«درختان را به خلعت نوروژی قبای سبز ورق در بر گرفته»	۴۷.
۳ بار	تهران، هما	۹۱	«بنات نبات در مهد زمین پیرورد»	۴۸.

خودآزمایی

تعداد تکرار	سال	شهر / مدرسه	سؤال
۲۳ بار	۹۳	کرج، شهید سلطانی	۴۹. نثر گلستان جزء کدام نوع نثر است؟ چرا؟
۳ بار	۹۱	دماوند، قدسیه	۵۰. در مصرع «شب طره‌ی پرچم سیاهت» شاعر شب را به چه چیزی تشبیه کرده است؟
۵ بار	۹۳	اردبیل، بهاران	۵۱. عقیده‌ی گذشتگان درباره‌ی «طاق نهم» چیست؟
۷ بار	۹۳	کرمان، فرزاتگان	۵۲. در شعر زیر شاعر «ماه» و «شب» را در برابر مقام پیامبر چگونه توصیف کرده است؟ «مه طاسک گردن سمندت / شب طره‌ی پرچم سیاهت»
۳ بار	۹۰	شاهین شهر، آمنه	۵۳. در درس «ما هم چنان در اول وصف تو مانده‌ایم» بر کدام صفات خداوند بیش‌تر تأکید شده است؟
۹ بار	۹۳	اصفهان، فرزاتگان امین (۱)	۵۴. مصراع دوم بیت زیر در توصیف چه کسانی است؟ «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»
۴ بار	۹۱	تبریز، طالقانی	۵۵. در مصرع «زمانه به دست تو دادم کلید» جای اصلی ضمیر «م» در «دادم» کجاست؟ نقش دستوری آن را بیان کنید و بگویید در اصطلاح چنین تغییراتی در جای اصلی «ضمیر» چه نامیده می‌شود؟
۷ بار	۹۳	تهران، شهید بهشتی	۵۶. نثر کتاب‌های «تاریخ جهان‌گشای جوینی و تاریخ بلعمی» هر یک به ترتیب جزء کدام نوع نثر است؟
۵ بار	۹۱	تهران، سیدالشهدا	۵۷. ترکیب‌بند چه نوع شعری است؟
۱ بار	۹۱	تهران، سیدالشهدا	۵۸. در بیت «گر کسی وصف او ز من پرسد / بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز؟» منظور از بی‌دل و بی‌نشان چیست؟
۲ بار	۹۱	تهران، مصاحب	۵۹. منظور از «یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود.» چیست؟
۳ بار	۹۱	تهران، فریختگان	۶۰. در نثر مسجّع زیر تشبیهات و سجع‌ها چگونه به کار رفته است؟ به غیر از گلستان اثری به نثر مسجّع نام ببرید. «باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده»
۲ بار	۹۱	تهران، فاطمه‌الزهرا	۶۱. مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «از دست و زبان که برآید / کز عهده‌ی شکرش به درآید»
۲ بار	۹۱	تهران، بهارستان	۶۲. عبارت «تمّه‌ی دور زمان محمد مصطفی (ص)» به کدام ویژگی پیامبر اشاره دارد؟
۳ بار	۹۱	تهران، هما	۶۳. بیت: «جبریل مقیم آستانت، افلاک، حریم بارگاہت» در وصف چه کسی است؟
۳ بار	۹۲	چالوس، شریف	۶۴. سعدی در عبارت «خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده» به کدام صفت خداوند اشاره می‌کند؟
۳ بار	۹۱	تهران، صراط	۶۵. بیت «ای از بر سدره شاهره‌ات / وی قبه‌ی عرش تکیه‌گاهت» الف) تلمیح به کدام واقعه است؟ ب) «سدره» نام چه چیزی است؟

دانش‌های ادبی

تعداد تکرار	سال	شهر / مدرسه	سؤال
۴ بار	۹۲	اسلام‌شهر، نمونه‌دولتی شیخ کلینی	۶۶. در بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» واژه‌های مشخص شده نماد چه هستند؟

۵ بار	۹۲	مشهد، مشکوة	همه‌ی موارد درباره‌ی نثر مصنوع و متکلف درست است به‌جز الف) سجع‌های متوالی، لغات، ترکیبات و اصطلاحات دشوار به گونه‌ای افراطی به کار رفته است. ب) درک و دریافت اغلب آثاری که به این نوع نثر نوشته شده، دشوار است. ج) کلیله و دمنه و مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری از نمونه‌های این نوع نثر است. د) آرایه‌های ادبی و توصیفات شاعرانه در آن، به صورت طبیعی و با رعایت اعتدال به کار نرفته است.
۳۳ بار	۹۳	شیراز، دستغیب ۴	نوع نثر هر یکص از آثار زیر را بنویسید. الف) سیاست‌نامه ب) تاریخ جهانگشا
۳۱ بار	۹۳	کرج، شهید سلطانی	نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) جهان‌گشای جوینی ب) مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری
۳۳ بار	۹۳	کرج، شهید سلطانی	نوع نثر کتاب «تاریخ بلعمی» را بنویسید.
۳۴ بار	۹۳	قزوین، شهید بابایی	نثر نوشته‌های زیر جزء کدام نوع از انواع نثر فارسی است؟ الف) کلیله و دمنه ب) کباب‌غاز ج) مرزبان‌نامه
۲۲ بار	۹۲	نجف‌آباد، حضرت فاطمه	نوع نثر کتاب‌های زیر را بنویسید. الف) گلستان سعدی ب) سیاست‌نامه
۷ بار	۹۲	خرم‌آباد، بعثت	مضمون ترکیب‌بند مشهور جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی چیست؟
۵ بار	۹۲	نجف‌آباد، حضرت فاطمه	گونه‌ی نثر مرزبان‌نامه را ذکر کنید و علت آن را بگویید.
۳ بار	۹۱	تهران، ترابی	«جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی» شاعر چه قرنی است؟
۹ بار	۹۳	توجان، فرزادگان	در بیت زیر دو آرایه‌ی ادبی مشخص کنید. «چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیان؟ / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟»
۲ بار	۹۱	دورود، شاهد دخترانه	نثر مصنوع و متکلف چیست؟ کتابی را که به این نثر نوشته شده است، نام ببرید.
۲ بار	۹۱	دزفول، شکوه نور	دیباجه‌ی گلستان از بهترین نمونه‌های در ادب فارسی است.
۵ بار	۹۳	قم، شهید قدوسی	در ترکیب «دایه‌ی ابر بهاری» مشبّه‌به کدام است؟
۵ بار	۹۳	اسلامشهر، شهید رجایی	شعر «ای از بر سدره شاهره‌ت» در چه قالب و درون‌مایه‌ای سروده شده است؟
۴ بار	۹۲	گلپایگان، حنان	در جمله‌ی زیر دو آرایه‌ی ادبی پیدا کنید. «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده.»
۲ بار	۹۱	تالش، آسیه (۱)	ویژگی نثر گلستان سعدی را بنویسید.
۴ بار	۹۲	نجف‌آباد، اقبال لاهوری	ترکیب‌بند به چه شعری گفته می‌شود؟
۱ بار	۹۱	ارومیه، حاج مؤمنی	«نثری است که فاقد آرایه‌های لفظی و لغات و اصطلاحات پیچیده است.» نام این نثر را بنویسید و یک اثر از این نوع نثر نام ببرید.
۴ بار	۹۱	تالش، آسیه	در بیت «چرخ ارجه رفیع خاک‌پایت / عقل ارجه بزرگ‌طفل‌راهت» دو آرایه‌ی متفاوت مشخص کنید.
۱ بار	۹۱	تهران، تدبیر	بیت «ای از بر سدره شاهره‌ت / وی قبه‌ی عرش تکیه‌گاهت» تلمیح به چه واقعه‌ای دارد؟
۲ بار	۹۱	گرمسار، زینبیه	نثر فارسی را از آغاز قرن چهارم هجری تا مشروطه، و از مشروطه تا امروز را می‌گویند.
۳ بار	۹۱	دورود، شاهد پسرانه	عبارت زیر چه آرایه‌ای دارد؟

		«هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون بر می‌آید مفرّح ذات.»
۵ بار	۹۳ سیستان و بلوچستان، فرزادگان ۲	۸۹. شعر «افلاک حریم بارگاهت» در چه قالبی سروده شده است و از چه منابعی بهره گرفته است؟
۲ بار	۹۱ شاهین‌شهر، آمنه	۹۰. در این نوع نثر، سجع‌های متوالی لغات، ترکیبات و اصطلاحات دشوار و فراوان به گونه‌ای افراطی به کار رفته است. نام این نوع نثر چیست؟

درک مطلب

تعداد تکرار	سال	شهر / مدرسه	سؤال
۷ بار	۹۲	مشهد، مشکوة	۹۱. در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری» چه چیز انصاف نیست؟
۳ بار	۹۲	اسلام‌شهر، نمونه‌دولتی شیخ کلینی	۹۲. در مصراع «چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان»: الف) مصراع بالا چه نوع استفهامی است؟ ب) منظور از «تو» چه کسی است؟
۸ بار	۹۲	چالوس، شریف	۹۳. در عبارت «فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهر زمین پیورود» الف) منظور از «فرش زمرّدین» چیست؟ ب) آرایه‌ی تناسب را در عبارت بالا مشخص کنید. ج) چرا باد صبا به فرّاش و ابر بهاری به دایه تشبیه شده است؟
۶ بار	۹۳	ملایر، فرزادگان	۹۴. با توجّه به عبارت «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد.» کدام صفات خداوند توصیف می‌شود؟
۲۷ بار	۹۳	قوجان، فرزادگان	۹۵. با توجّه به عبارت «یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده، آن‌گه که از این معامله باز آمد، یکی از دوستان گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟ گفت: به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه‌ی اصحاب را. چون برسیدم، بوی گل‌م چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» الف) «سر به جیب مراقبت فرو بردن» کنایه از چیست؟ ب) منظور از «درخت گل» چیست؟ ج) با توجّه به متن، «معاملت» یعنی چه؟ د) «صاحب‌دل» قصد داشت چه تحفه‌ای برای دوستانش بیاورد؟
۲۵ بار	۹۳	سیستان و بلوچستان، فرزادگان ۲	۹۶. «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد این مدّعیان در طلبش بی‌خبراند / کان را که خیر شد خبری باز نیامد» الف) مرغ سحر نماد چه کسانی است؟ / پروانه نماد چه کسی است؟ / مدّعیان چه کسانی هستند؟ ب) منظور از عبارت «جان شد» چیست؟ / چرا سعدی می‌گوید عشق را باید از پروانه بیاموزیم؟ ج) با توجّه به بیت دوم، شاعر چه چیزی را نشانه‌ی رسیدن به حقیقت می‌داند؟
۲۵ بار	۹۳	بم، تیزهوشان	۹۷. «گفت: به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه‌ی اصحاب را. چون برسیدم، بوی گل‌م چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد این مدّعیان در طلبش بی‌خبراند / کان را که خیر شد خبری باز نیامد» الف) منظور از «درخت گل» چیست؟ ب) «دامن از دست رفتن» کنایه از چیست؟ ج) چرا سعدی «پروانه» را بر «مرغ سحر» ترجیح داده است؟

۴ بار	۹۲	چالوس، شریف	<p>۹۸. «هم عقل دویده در رکابت / هم شرع خزیده در پناهت مه طاسک گردن سمندت / شب طره‌ی پرچم سیاهت» الف) ابیات اشاره به کدام واقعه‌ی تاریخی دارند؟ ب) بارزترین آرایه‌های ادبی بیت اول را مشخص کنید. ج) یک مشبّه‌به و وجه‌شبهه در بیت دوم بیابید. د) سراینده‌ی ابیات بالا کیست؟ ه) «دویدن عقل در رکاب» کنایه از چیست؟</p>
۱۴ بار	۹۳	اردبیل، بهاران	<p>۹۹. در بیت «ایزد که رقیب جان خرد کرد / نام تو ردیف نام خود کرد» الف) «رقیب» در چه معنایی به کار رفته است؟ ب) مرجع ضمیر «تو» در این بیت کیست؟ ج) نقش دستوری «رقیب» و «خرد» چیست؟ د) معنا و منظور شاعر از بیت چیست؟</p>
۹ بار	۹۱	تهران، طلّیعه	<p>۱۰۰. در عبارت زیر چه صفاتی از خداوند تأکید شده است؟ «پرده‌ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد.»</p>
۵ بار	۹۱	نقده، مطهری	<p>۱۰۱. با توجه به جملات «فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیورود.» الف) «فرّاش باد صبا» و «دایه‌ی ابر بهاری» چه نوع اضافه‌ای هستند؟ ب) «بنات» و «نبات» چه آرایه‌ای می‌توانند داشته باشند؟</p>
۱ بار	۹۱	هماهنگ کشوری	<p>۱۰۲. در عبارت «عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ماعبدناک حقّ عبادتک» عاکفان به چه امری اعتراف دارند؟ چرا؟</p>
۳ بار	۹۱	تهران، سیدالشهدا	<p>۱۰۳. شاعر در بیت «خوردست خدا ز روی تعظیم / سوگند به روی همچو ماهت» چه دلیلی برای بیان عظمت وجود پیامبر بیان کرده است؟ مرجع ضمیر «ت» کیست؟</p>
۱ بار	۹۱	مشهد، ۱۷ شهریور	<p>۱۰۴. در بیت «چرخ ارچه رفیع خاک پایت / عقل ارچه بزرگ طفل راهت» منظور از خاک پا و طفل راه چیست و به چه چیزهایی اشاره می‌کنند؟</p>
۱۱ بار	۹۳	اصفهان، فرزاتگان امین ۱	<p>۱۰۵. در بیت «گر کسی وصف او ز من پرسد / بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز» کلمات مشخص شده به چه کسانی اشاره می‌کنند؟</p>
۱ بار	۹۱	تهران، فاطمه‌الزهرا	<p>۱۰۶. عبارت «تتمّه‌ی دور زمان محمّد مصطفی (ص)» به کدام ویژگی پیامبر اشاره دارد؟</p>
۴ بار	۹۲	تهران، سما	<p>۱۰۷. با توجه به بیت «بلغ العلی بکماله کشف الدّجی بجماله / حسنت جمیع خصاله صلّوا علیه و آله» پیامبر چگونه به بلندی و عظمت دست یافته است؟</p>